

این بروشور برای کمک به شما در درک قوس آئورت دوشاخه، آزمایش‌های مورد نیاز و پیامدهای تشخیص این وضعیت برای شما، نوزادتان و خانواده‌تان تهیه شده است.

قوس آئورت دوشاخه چیست؟

قوس آئورت دوشاخه یک تغییر آناتومیک در آئورت است. آئورت یک رگ خونی بزرگ است که خون را از قلب به سایر قسمت‌های بدن منتقل می‌کند و در بخش بالایی خود ساختاری قوسی شکل دارد. این یک تغییر مادرزادی است، به این معنا که از قبل از تولد وجود دارد.

به‌طور طبیعی، نوزاد تنها یک قوس آئورت در سمت چپ نای دارد. اما در این وضعیت، علاوه بر قوس طبیعی، یک قوس اضافی در سمت مقابل نیز باقی می‌ماند.

علت این وضعیت ناشناخته است. در نتیجه، دو قوس آئورت در دو طرف نای و مری نوزاد قرار می‌گیرند و یک حلقه عروقی تشکیل می‌دهند. اگر این حلقه بیش از حد تنگ باشد، می‌تواند به دلیل فشار بر نای یا مری باعث بروز علائم در نوزاد شود.

این وضعیت چگونه ایجاد می‌شود؟

علت دقیق این وضعیت مشخص نیست. حدود یک در هر ده هزار نوزاد با قوس آئورت دوشاخه متولد می‌شود. در بیشتر موارد، این تنها ناهنجاری موجود در نوزاد است و به‌ندرت ممکن است با سایر ناهنجاری‌های مادرزادی قلب همراه باشد.

انواع مختلفی از این وضعیت ممکن است در دوران جنینی ایجاد شود. در موارد نادر، این بیماری می‌تواند با یک علت ژنتیکی مانند حذف بخشی از یک کروموزوم مرتبط باشد (موسوم به حذف ۲۲q۱۱).

آیا نیاز به انجام آزمایش‌های بیشتری دارم؟

پس از تشخیص این وضعیت در نوزاد، مهم است مشخص شود که آیا این مشکل به‌تنهایی وجود دارد یا با بیماری‌های قلبی یا ژنتیکی دیگر همراه است.

وضعیت ژنتیکی نوزاد را می‌توان با انجام آمنیوسنتز بررسی کرد (روشی که در آن مقدار کمی از مایع اطراف جنین با کمک سونوگرافی و یک سوزن نازک گرفته می‌شود) و سپس آزمایش ژنتیکی روی این مایع انجام می‌شود.

شما نیاز به مشاوره با متخصص طب مادر و جنین خواهید داشت تا در سونوگرافی، سایر ناهنجاری‌های احتمالی در نوزاد بررسی شود. همچنین انجام اکوکاردیوگرافی جنینی (یک سونوگرافی دقیق و تخصصی از قلب جنین در دوران بارداری) توصیه می‌شود، همراه با مشاوره متخصص قلب کودکان که پس از تولد از نوزاد شما مراقبت خواهد کرد.

در طول بارداری باید به چه مواردی توجه شود؟

در دوران بارداری، قوس آئورت دوشاخه معمولاً مشکلی برای جنین ایجاد نمی‌کند. انجام سونوگرافی دقیق توسط متخصص طب مادر و جنین توصیه می‌شود.

در بررسی‌های دوران بارداری، متخصص طب مادر و جنین با همکاری متخصص قلب کودکان موارد زیر را ارزیابی خواهند کرد:

الگوی شاخه‌بندی قوس‌ها، انواع مختلف شکل‌گیری آن‌ها، اندازه غده تیموس (غده‌ای در قسمت بالای قفسه سینه) و وجود یا عدم وجود ناهنجاری‌های قلبی یا سایر ناهنجاری‌های ساختاری.

این وضعیت پس از تولد برای نوزاد چه معنایی دارد؟

بروز علائم در نوزاد به میزان تنگی حلقه عروقی ایجادشده در اطراف نای و مری بستگی دارد. پیش از تولد، این تغییر ساختاری معمولاً مشکلی ایجاد نمی‌کند. حتی در سال‌های اولیه زندگی نیز ممکن است نوزاد بدون علامت باشد.

در صورت وجود علائم، این علائم ناشی از فشار بر نای یا مری یا هر دو هستند. فشار بر نای می‌تواند باعث علائم تنفسی مانند سرفه، خس‌خس سینه، علائم شبه آسم و عفونت‌های مکرر ریوی شود.

فشار بر مری می‌تواند باعث مشکلاتی مانند دشواری در بلع، خفگی هنگام خوردن و برگشت غذا شود.

آیا ممکن است دوباره رخ دهد؟

اگر این وضعیت با بیماری ژنتیکی دیگری همراه نباشد، احتمال تکرار آن در بارداری‌های بعدی بسیار کم است. در صورت وجود یک بیماری ژنتیکی زمینه‌ای، خطر تکرار به نوع آن بیماری بستگی دارد. در این شرایط، مشاوره با متخصص ژنتیک می‌تواند مفید باشد.

پس از تولد چگونه مدیریت می‌شود و چه آزمایش‌هایی انجام می‌شود؟

برای تأیید تشخیص پس از تولد، آزمایش‌های مختلفی مانند رادیوگرافی قفسه سینه، سی‌تی اسکن، ام‌آر‌آی و اکوکاردیوگرافی انجام می‌شود.

همچنین ممکن است بررسی داخل نای با استفاده از یک لوله مخصوص انجام شود تا باز بودن راه هوایی نوزاد ارزیابی شود.

درمان این وضعیت جراحی است. جراح با ایجاد برشی در کنار قفسه سینه بین دو دنده، وارد قفسه سینه شده و بخش فشرده‌کننده قوس آئورت را قطع و مسدود می‌کند تا فشار از روی نای برداشته شود.

نتایج جراحی بسیار خوب است و خطر عوارض پایین می‌باشد. در موارد نادر، ممکن است نوزاد دچار مشکلات تغذیه‌ای یا مشکلات تنفسی مداوم شود. می‌توانید درباره جزئیات عوارض و نتایج درمان با جراح مشورت کنید.

چه سوالات دیگری باید پرسم؟

هر چند وقت یکبار باید سونوگرافی انجام دهم؟
آیا قلب نوزاد طبیعی است؟
آیا نوزاد من ناهنجاری دیگری دارد؟
کجا باید زایمان کنم تا نوزاد بهترین مراقبت را دریافت کند؟
در خانه باید به چه علائمی توجه کنم؟
چه زمانی نوزاد من نیاز به جراحی خواهد داشت؟
جراحی در کجا انجام می‌شود و چه کسی آن را انجام خواهد داد؟
آیا نوزاد یا سایر اعضای خانواده نیاز به بررسی ژنتیکی دارند؟

سلب مسئولیت

محتوای این بروشور/وبسایت صرفاً برای اطلاع‌رسانی عمومی ارائه شده است و نباید به‌عنوان جایگزین توصیه پزشکی تخصصی در نظر گرفته شود. پیش از انجام یا خودداری از هر اقدامی بر اساس این اطلاعات، لازم است مشاوره پزشکی حرفه‌ای متناسب با شرایط فردی خود دریافت کنید.
اگرچه تلاش شده اطلاعات به‌روز باشد، هیچ‌گونه تضمینی در مورد دقت، کامل بودن یا به‌روز بودن محتوا ارائه نمی‌شود.

مترجم و ویراستار: دکتر سولماز پیری، سفیر ایزوگ در خاورمیانه و شمال آفریقا، عضو کمیته های بیسیک ترینینگ و ویزوگ

آخرین به‌روزرسانی: ژانویه ۲۰۲۳